

IX.

Hoe Uilenspiegel zich bij een pastoor als huisknecht verhuurde en hoe hij, pas in dienst, een lekker hoen van het braadspit at.

In het land van Brunswijk, niet ver van Maagdenburg, ligt een dorp, Budensteten geheeten. Daar was het, dat Tijl zich bij den pastoor aanbood, die een huisknecht van doen had. De geestelijke, die Uilenspiegel niet kende, ontving hem zeer vriendelijk en meende, dat de jonge man bij hem een heerlijk leventje zou hebben. Hij zou, net als hijzelf en zijn meid, lekker eten en drinken ten beste krijgen en het werk zou hem voorzeker niet te zwaar vallen.

— Ziet ge, besloot de pastoor, alles wat hier in huis te doen is, dat zult ge met halven arbeid wel klaar spelen.

Dat was nu eens echt iets voor Tijl. Hij bedankte den pastoor voor zijn vriendelijk onthaal en ging dadelijk naar de keuken om eens nader kennis te maken met de meid. Daar bemerkte de schalk, dat de vrouw maar één oog had, wat haar trouwens niet belette een naarstige dienstmeid te zijn. Terstond liet ze Tijl bij het open vuur aanzitten, stak twee prachtige hoenders aan het braadspit en beval den nieuwbakken huisknecht, de hoenders nu en dan eens om te draaien, tot ze mooi bruin zouden zijn. Nu, dat was een werkje, dat Tijl gemakkelijk een jaar aan één stuk kon volhouden! Maar toen de hoenders bijna gaar waren, viel hem plots iets eigenaardigs te binnen. Mijnheer Pastoor had gezegd, dat Tijl, net als hijzelf en zijn dienstmeid, lekker

Doe dan toch uw tweede oog open, zoo zult ge allebei de hoenders zien !...

eten en drinken zou krijgen. Er waren echter slechts twee hoenders; dus was er ook kans, dat Tijn daarvan niets ten deel zou vallen en de woorden van den geestelijke achteraf niet waar zouden blijken. Dat wilde Tijn in ieder geval voorkomen. Hij nam dus een der lekker ruikende hoenders van 't spit en peuzelde het op, zonder brood en... gauw, gauw, zonder genade. Als nu de dienstmeid eens kwam kijken hoe ver de zaken stonden, bemerkte ze met ont-

zetting, dat een der hoenders spoorloos verdwenen was. Toen vroeg ze Uilenspiegel:

— Er waren daar net toch twee hoenders; waar is dat ééne dan gebleven?

— Maar, mensch, maakte Tijn de éénoogige dienstmeid wijs, doe dan toch uw tweede oog open, zoo zult ge allebei de hoenders zien!

Dat maakte de vrouw zoo woedend, dat ze Uilenspiegel met verwenschingen overlaadde en daarna naar haar heer en meester liep, om zich over het gedrag van den nieuwen knecht te beklagen. De pastoor ging dadelijk naar de keuken en zei tot Uilenspiegel:

— Waarom, Tijn, spot ge met mijn arme dienstmeid en wat hebt ge met dit ééne hoen aangevangen, als het toch zeker is, dat er twee zijn geweest?

Tijn antwoordde, naar zijn buik wijzend:

— Hier steekt het, heer. Doe uw beide oogen open en

ge zult merken, dat er slechts één hoen aan 't spit hangt. Ook aan de meid meen ik gezegd te hebben, dat ze haar twee oogen moest open doen, maar toen werd ze boos en liep weg.

— Dat wil ik gelooven, zei de pastoor, het mensch heeft maar één oog, dus kan ze er onmogelijk twee openen. Maar vertel me eens, waarom hebt ge dat hoen nu eigenlijk opgegeten?

Tijl liet niet lang op antwoord wachten en zei:

— Wel, heer Pastoor, ik dacht bij mezelf, dat gij met uw meid die beide hoenders zoudt opeten, al hadt ge gezegd, dat ik net hetzelfde te eten en te drinken zou krijgen. Dat ware dan een leugen geworden. Ik peuzelde dus één hoen op, omdat ge niet in doodzonde zoudt vervallen. Heb ik daarmee verkeerd gedaan, zoo wil ik er gaarne voor boeten.

De geestelijke, die zich aan zoiets niet verwacht had, moest er eens hartelijk om lachen en sprak dan:

— Luister eens, Tijl, ik wil er nu niet verder op ingaan, maar tracht in 't vervolg de bevelen van mijn keukenmeid trouw uit te voeren, want het is een braaf mensch en ik zou haar diensten niet gaarne willen missen. Ook zou ik 't niet dulden, dat ge haar zonder reden zoudt plagen.

Tijl hield het zich voor gezegd. Al wat de meid hem in 't vervolg opdroeg, dat deed hij; maar niet heelemaal, slechts half, zooals hij 't verstaan had. Moest hij een emmer water halen, dan bracht hij een halven; moest hij twee blokken hout op het vuur werpen, dan deed hij 't met één; moest hij den stier twee bussels hooi geven, dan kreeg die er één; moest hij een flesch wijn aanbrengeu, dan bracht hij er een, die slechts halfgevuuld was. Zoo gaf hij het de dienstmeid spoedig op de zenuwen en weldra ging deze zich opnieuw bij haar meester beklagen. De pastoor liet Tijl bij zich komen en zei:

— Hoor eens, jongen, daar komt mijn meid me vertellen, dat ge al haar bevelen maar half ten uitvoer brengt. Wat moet dat beteekenen?

— Maar, mijnheer Pastoor, verdedigde Tijl zich, ge hebt me vroeger toch gezegd, dat ik met halven arbeid hier

alles wel klaar zou spelen. Ik heb u eenvoudig op het woord genomen en nu is het weer niet goed!

Nogmaals moest de pastoor hartelijk lachen. Maar de woedende dienstmeid dreigde er uit te trekken, indien Uilenspiegel niet op staanden voet ontslagen werd. De geestelijke was dus wel verplicht, van zijn schelmschen huisknecht af te zien. Toch deed hij nog iets voor hem, als afscheid. De koster van 't dorp was gestorven en nu waren de boeren op zoek naar een plaatsvervanger; want ze konden evenmin buiten een koster, als buiten hun zwijnen en koeien. Aldus werd Tijn op voorspraak van mijnheer Pastoor tot kerkeknecht aangesteld; en dat ging hem al even goed af als al het vorige.

Tijl Wilenspiegel

door E Bosschaerts

L. Opdebeek - Uitgever - Antwerpen

HET VROOLIJK LEVEN VAN

TIJL UILENSPIEGEL

BEWERKT DOOR

EUGEN BOSSCHAERTS

Met dertig houtsneden van

VICTOR STUYVAERT

DERDE DRUK

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN

1943

INHOUD.

	Blz.
1. Hoe Tijl Uilenspiegel geboren en driemaal op één dag gedoopt werd . . .	5
2. Hoe alle boeren en boerinnen zich over den jongen Uilenspiegel bekloegen en vonden, dat hij een kleine boef was; en hoe Tijl met zijn vader te paard uitreed en de menschen zijn wapperend vaantje liet zien . . .	6
3. Hoe Klaas Uilenspiegel van Kneitlingen naar de Saale trok, daar overleed, en hoe zijn zoon Tijl leerde koorddansen	8
4. Hoe Uilenspiegel het aan boord legde om ruim zestig linkerschoenen aan een touwtje te rijgen en wat er daarna met die schoenen gebeurde . . .	9
5. Hoe Uilenspiegel den bakker beetnam en een zak vol brooden naar huis bracht	11
6. Hoe Uilenspiegel meer geweekt brood opat dan hem lief was en daarbij nog heerlijk geslagen werd	13
7. Hoe Uilenspiegel de kippen van den schraalhans deed pikken, zonder dat ze iets in hun maag kregen	14
8. Hoe Uilenspiegel in een bijenkorf kroop en 's nachts twee dieven kwamen om dezen te stelen; hoe Tijl het gedaan kreeg, dat de dieven begonnen te vechten en den korf in den steek lieten	16
9. Hoe Uilenspiegel zich bij een pastoor als huisknecht verhuurde en hoe hij, pas in dienst, een lekker hoen van het braadspit at	18
10. Hoe Uilenspiegel te Maagdenburg de luidjes wijsmaakte, dat hij van het raadhuys zou vliegen en hoe hij de toeschouwers daarna uitmaakte voor lichtgeloovige gekken	21
11. Hoe Uilenspiegel in één dag al de zieken van een gasthuys genas, zonder medicijn te moeten gebruiken	23
12. Hoe Uilenspiegel, bij een bakker in dienst, uilen en meerkatten bakte en hoe hij deze op voordeelige wijze aan den man bracht	25
13. Hoe Uilenspiegel meel builde in den maneschijn en wat hij verder van de galg medebracht	26
14. Hoe Uilenspiegel, als torenwachter, alarm blies wanneer geen onraad dreigde en verzuimde te blazen wanneer de vijand in 't zicht was . . .	29
15. Hoe Uilenspiegel op kosten van den Koning van Denemarken zijn paard van gouden hoefijzers voorzag	31
16. Hoe Uilenspiegel den Hertog van Lüneburg overtuigde, dat hij in zijn recht was, maar hoe daarbij zijn paard werd opgeofferd	33
17. Hoe Uilenspiegel een kar arde kocht van een boer en daarna den Hertog voor de tweede maal ontmoette	36
18. Hoe Uilenspiegel zich aan het hof van Hessen voor een beroemd schilder liet doorgaan en hoe hij den Landgraaf wijsmaakte, dat wie van onadelijk bloed was, zijn schilderijen niet kon zien	37
19. Hoe Uilenspiegel de Hoogeschool te Praag bezocht en hoe hij op de moeilijkste vragen, hem door den rector gesteld, wist te antwoorden . .	42
20. Hoe Uilenspiegel te Erfurt een ezel leerde lezen in een oud psalm-boek.	44

	Blz.
21. Hoe Uilenspiegel te Neurenberg de soldaten van de wacht wakker maakte, die hem over een brug achtervolgden en in 't water vielen.	47
22. Hoe Uilenspiegel te Bamberg voor geld at	49
23. Hoe Uilenspiegel in dienst kwam bij een smid en hoe hij zijn baas den blaasbalg in den hof achteradroeg	52
24. Hoe Uilenspiegel zich bij een anderen smid verhuurde, die hem niet voldoende te eten gaf; hoe hij, om zich te wreken, hamer en tangen aan-eensmeedde en daarna de plaat poetste	55
25. Hoe Uilenspiegel, in dienst bij een schoenmaker, op onverantwoordelijke wijze het kostbare leder verknoeide	57
26. Hoe Uilenspiegel te Brunswijk zijn laarzen gespekt kreeg en hoe hij zijn hoofd door de vensterruit stak, om den laarzenmaker nog een vraagje te stellen	61
27. Hoe Uilenspiegel bij een kleermaker onder een tobbe naaide en hoe hij verder een paar mouwen aan een jas trachtte te gooien.	63
28. Hoe Uilenspiegel drie kleermakersgezellen tusschen de zwijnen deed terecht komen en daarna beweerde, dat ze van tafel gewaaid waren.	67
29. Hoe Uilenspiegel, in dienst bij een leerlooier, de droge en natte vellen door elkaar op een hoop wierp en zoodoende al het bont bedierf	69
30. Hoe Uilenspiegel te Berlijn wolven vervaardigde in plaats van wolfspelzen.	71
31. Hoe Uilenspiegel te Leipzig een levende kat in een hazevel naaide en het dier voor een levenden haas liet doorgaan	73
32. Hoe Uilenspiegel te Lübeck zonder kosten aan een kruik wijn geraakte.	75
33. Hoe Uilenspiegel te Erfurt tweemaal een slager der vleeschhal beetnam.	78
34. Hoe Uilenspiegel te Bremen al de melk van de boerinnen opkocht en ze in een groote kuip deed gieten	81
35. Hoe Uilenspiegel het aan boord legde, dat een koopvrouw op de markt van Bremen al haar potten en pannen stuksloeg.	82
36. Hoe Uilenspiegel twaalf blinden gelukkig maakte met twaalf gulden, die hij niet eens betaalde	84
37. Hoe Uilenspiegel op luidruchtige wijze zijn intrede deed in de werkplaats van een barbier	89
38. Hoe Uilenspiegel te Eisleben een snoever van een waard den schrik op 't lijf joeg met een dooden wolf.	91
39. Hoe Uilenspiegel te Keulen een waard betaalde met den klank van 't geld.	96
40. Hoe Uilenspiegel het te Antwerpen aan boord legde, dat een Hollander een gebraden appel opat, gevuld met muggen en vliegen	98
41. Hoe Uilenspiegel zijn einde voelde naderen en hoe hij zijn testament opmaakte	100
42. Hoe Uilenspiegel begraven werd	102